

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
(τρίτο τμήμα)
της 28ης Ιανουαρίου 1993 *

Στην υπόθεση T-53/92,

Mireille Piette de Stachelski, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Overijse (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τους Μ. και Ο. Slusny, δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο E. Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από την A. M. Alves Vieira, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον R. Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής-εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο αίτημα «διορθώσεως» της σταδιοδρομίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας καθώς και αίτημα αποζημιώσεως για την υλική ζημία και ικανοποιήσεως για την ηθική βλάβη που φέρεται ότι υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα λόγω του ότι καθυστερημένα επετράπη η συμμετοχή της στον διαγωνισμό COM/B/2/82,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Biancarelli, Πρόεδρο, B. Vesterdorf και R. García-Valdecasas, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Διάταξη

Ιστορικό της διαφοράς

1 Από το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο και από την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή προκύπτει εμμέσως ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα ανήκει σε ομάδα υπαλλήλων της Επιτροπής, οι οποίοι τον Δεκέμβριο του 1984 άσκησαν προσφυγές ενώπιον του Δικαστηρίου ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής του εσωτερικού διαγωνισμού COM/B/2/82 που δεν τους επέτρεψε να μετάσχουν στις εξετάσεις αυτού του διαγωνισμού. Ο διαγωνισμός αυτός είχε προκηρυχθεί για την κατάρτιση εφεδρικού πίνακα για μελλοντικές προσλήψεις αναπληρωτών βοηθών διοικήσεως, αναπληρωτών βοηθών γραμματείας και αναπληρωτών τεχνικών βοηθών διοικήσεως, η σταδιοδρομία των οποίων κάλυπτε τους βαθμούς 5 και 4 της κατηγορίας Β.

2 Με δύο αποφάσεις της 11ης Μαρτίου 1986, 293/84, Sorani κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 967), και 294/84, Adams κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 977), το Δικαστήριο ακύρωσε τις αποφάσεις με τις οποίες η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού απέκλεισε από τις εξετάσεις τους προσφεύγοντες στις υποθέσεις αυτές, με το σκεπτικό ότι δεν είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση επί της γνώμης που εξέφρασαν γι' αυτούς ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής οι ιεραρχικώς προϊστάμενοί τους. Κατόπιν των αποφάσεων αυτών, κάλεσε η εξεταστική επιτροπή τους εν λόγω υποψηφίους τον Ιούνιο του 1986 για να μπορέσουν να απαντήσουν στις ίδιες ερωτήσεις με εκείνες που είχαν τεθεί προηγουμένως στους ιεραρχικώς προϊσταμένους τους. Με έγγραφο της 11ης Ιουλίου 1986 πληροφορήθηκαν οι υποψήφιοι ότι επιβεβαιώθηκε η απόφαση να μην τους επιτραπεί να μετάσχουν στις εξετάσεις.

3 Μετά από διοικητικές ενστάσεις που υπέβαλαν ορισμένοι υποψήφιοι κατά της αποφάσεως του Ιουλίου του 1986, η εξεταστική επιτροπή τους κάλεσε για δεύτερη φορά για να τους δώσει τη δυνατότητα να λάβουν θέση επί των απαντήσεων των ιεραρχικώς προϊσταμένων τους στις ερωτήσεις που τους είχε θέσει η εξεταστική επιτροπή. Με έγγραφο της 12ης Φεβρουαρίου 1987 πληροφορήθηκαν οι εν λόγω υπάλληλοι ότι η εξεταστική επιτροπή έκρινε ότι δεν συνέτρεχε λόγος να αναθεωρήσει την απόφαση που είχε λάβει γι' αυτούς και η οποία τους είχε ανακοινωθεί στις 11 Ιουλίου 1986.

- 4 Με απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 1989, στις συνενδικασθείσες υποθέσεις 100/87, 146/87 και 153/87, Basch κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 447), το Δικαστήριο ακύρωσε, για ανεπαρκή αιτιολογία και πλημμέλεια της διαδικασίας που ακολούθησε η εξεταστική επιτροπή, την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού COM/B/2/82 να μην επιτρέψει τη συμμετοχή των προφευγόντων στις εξετάσεις του εν λόγω διαγωνισμού.
- 5 Σε εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, η Επιτροπή κάλεσε την εξεταστική επιτροπή να επαναλάβει τις εργασίες της από το στάδιο που το Δικαστήριο έκρινε ότι οι εργασίες αυτές ήταν πλημμελείς.
- 6 Μετά την περάτωση των εργασιών αυτών, η προσφεύγουσα-ενάγουσα έγινε δεκτή τον Μάιο του 1991 στις εξετάσεις του διαγωνισμού, κατόπιν των οποίων εγγράφηκε στον εφεδρικό πίνακα για μελλοντικές προσλήψεις. Στις 29 Οκτωβρίου 1991, διορίστηκε σε θέση αναπληρωτή βοηθού διοικήσεως και κατατάχθηκε στον βαθμό Β 5, κλιμάκιο 4.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 7 Με σημείωμα της 11ης Δεκεμβρίου 1991, η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζήτησε από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) να λάβει απόφαση περί κατατάξεώς της στον βαθμό Β 4, κλιμάκιο 8, για να διορθώσει την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας της. Προέβαλε σχετικά ότι, κατά τη στατιστική, μέσα σε οκτώ χρόνια θα είχε τουλάχιστον μία προαγωγή από τον βαθμό Β 5.
- 8 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απάντησε ρητώς στο σημείωμα αυτό, η προσφεύγουσα-ενάγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή-αγωγή.
- 9 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Ιουλίου 1992, η Mireille Piette de Stachelski ζήτησε από το Πρωτοδικείο:
 - 1) να κρίνει ότι η διοικητική διαδικασία που προηγήθηκε της ασκήσεως της προσφυγής-αγωγής αποτελεί διοικητική ένσταση·

- 2) να κρίνει ότι η Επιτροπή και η εξεταστική επιτροπή είναι υπεύθυνες για την καθυστέρηση που σημειώθηκε στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας και ότι επομένως πρέπει να «διορθωθεί» η εν λόγω σταδιοδρομία με τη χορήγηση του βαθμού 4 και του κλιμακίου 8·
- 3) να υποχρεώσει την καθής-εναγομένη στην καταβολή 500 000 βελγικών φράγκων (BFR) ως αποζημίωση για υλική ζημία, υπό την επιφύλαξη οριστικού προσδιορισμού του ποσού αυτού κατά τη διάρκεια της δίκης, πλέον τόκων προς 8 %·
- 4) να υποχρεώσει την καθής-εναγομένη στην καταβολή 500 000 BFR ως ικανοποίηση για ηθική βλάβη, υπό την επιφύλαξη οριστικού προσδιορισμού του ποσού αυτού κατά τη διάρκεια της δίκης, πλέον τόκων προς 8 %·
- 5) να καταδικάσει την καθής-εναγομένη στα δικαστικά έξοδα.

10 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Σεπτεμβρίου 1992, η Επιτροπή προέβαλε, δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ένσταση απαραδέκτου και ζήτησε από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της ενστάσεως αυτής χωρίς να εισέλθει στην έρευνα της ουσίας της υποθέσεως. Η Επιτροπή προβάλλει κατ' ουσίαν, αφενός μεν, ότι το σημείωμα της 11ης Δεκεμβρίου 1991 της προσφεύγουσας-ενάγουσας αποτελεί αίτηση και όχι διοικητική ένσταση, κατά την έννοια των άρθρων 90 και 91 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), αφετέρου δε, ότι κατά παράβαση των διατάξεων αυτών δεν προηγήθηκε διοικητική ένσταση της παρούσας προσφυγής-αγωγής.

11 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή-αγωγή απαράδεκτη·

— να αποφανθεί κατά νόμον ως προς τα δικαστικά έξοδα.

- 12 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Νοεμβρίου 1992, η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζήτησε την απόρριψη της ενστάσεως που προέβαλε η Επιτροπή.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής-αγωγής

- 13 Δυνάμει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, αν ένας διάδικος ζητήσει από το Πρωτοδικείο να κρίνει επί του απαραδέκτου, χωρίς να εισέλθει στην ουσία, η διαδικασία επί της αιτήσεως αυτής συνεχίζεται προφορικά, εκτός αν το Πρωτοδικείο αποφασίσει άλλως. Στην προκειμένη υπόθεση το Πρωτοδικείο κρίνει ότι έχει διαφωτιστεί επαρκώς από τα έγγραφα του φακέλου και αποφασίζει ότι δεν συντρέχει λόγος να συνεχίσει τη διαδικασία.
- 14 Δυνάμει του άρθρου 113 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί οποτεδήποτε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το απαραδέκτο για λόγους δημοσίας τάξεως. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου (βλ., π.χ., την απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1986, 191/84, *Barcella* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1541), ιδίως σε περίπτωση παραβάσεως της διαδικασίας που προβλέπουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ. Όταν μια προσφυγή-αγωγή που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου είναι προφανώς απαράδεκτη, το Πρωτοδικείο μπορεί, κατά το άρθρο 111 του Κανονισμού Διαδικασίας, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία.
- 15 Στην προκειμένη υπόθεση το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι πρέπει, πριν εξετάσει την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, να βεβαιωθεί αυτεπαγγέλτως ότι η προσφυγή-αγωγή δεν είναι προδήλως απαράδεκτη.

Όσον αφορά το αίτημα αποζημίωσης

- 16 Πρέπει να υπομνηστεί σχετικά ότι, ελλείψει βλαπτικής αποφάσεως για τον ενδιαφερόμενο, η κατά το άρθρο 90 του ΚΥΚ διοικητική διαδικασία που προηγείται της ασκήσεως προσφυγής-αγωγής αποτελεί καταρχήν διαδικασία που διαιρείται σε δύο στάδια. Όπως προκύπτει από την παράγραφο 1 του άρθρου 90, κάθε πρόσωπο επί του οποίου έχει εφαρμογή ο ΚΥΚ μπορεί να προσφύγει στην ΑΔΑ ζητώντας της να λάβει απόφαση έναντι αυτού. Σε περίπτωση δυσμενούς απαντήσεως ή ελλείψει αποφάσεως, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει στην ΑΔΑ διοικητική ένσταση αμφισβητώντας τη ρητή ή σιωπηρή απόφασή της, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος

2, του ΚΥΚ. Η διαδικασία διοικητικής ενστάσεως έχει ως αντικείμενο να επιβληθεί στην αρχή, στην οποία υπόκειται ο υπάλληλος, να επανεξετάσει την απόφασή της υπό το φως τυχόν αντιρρήσεών του (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 1980, 101/79, Vecchioli κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 201, σκέψη 31). Η κατά τα ανωτέρω προβλεπομένη από το άρθρο 90 του ΚΥΚ διοικητική διαδικασία, στο σύνολό της, έχει ως αντικείμενο να επιτραπεί και να διευκολυνθεί ο φιλικός διακανονισμός της διαφοράς που ανέκυψε μεταξύ του υπαλλήλου και της διοικήσεως (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 1986, 142/85, Schwiering κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1986, σ. 3177, σκέψη 11).

- 17 Όσον αφορά το παραδεκτό αγωγής αποζημιώσεως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου, όπως αναλύθηκε και διευκρινίστηκε από το Πρωτοδικείο (βλ. τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1991, T-27/90, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-35, σκέψη 38, και της 25ης Σεπτεμβρίου 1991, T-5/90, Marcato κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-731, σκέψη 49), προκύπτει ότι μόνον όταν υφίσταται άμεσος σύνδεσμος μεταξύ της προσφυγής ακυρώσεως και της αγωγής αποζημιώσεως είναι η τελευταία παραδεκτή ως παρεπομένη της προσφυγής ακυρώσεως, χωρίς να χρειάζεται να έχει αναγκαστικά προηγηθεί αυτής τόσο αίτηση που να καλεί την ΑΔΑ να επανορθώσει τις ζημιές που φέρεται να υπέστη ο υπάλληλος όσο και διοικητική ένσταση που να αμφισβητεί το βάσιμο της ρητής ή σιωπηρής απορρίψεως της αιτήσεώς του.
- 18 Στην προκειμένη περίπτωση το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο δεν περιέχει κανένα αίτημα ακυρώσεως ορισμένης πράξεως, αλλά με αυτό δίδεται η αποκατάσταση της υλικής ζημίας και η ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που φέρεται να υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα από το γεγονός ότι της επιτράπη να μετάσχει στις εξετάσεις ενός διαγωνισμού με καθυστέρηση οκτώ ετών και ύστερα από πολλές δίκες, γεγονός που προκάλεσε καθυστέρηση της εξέλιξεως της σταδιοδρομίας της. Επομένως, η αγωγή δεν στηρίζεται σε ζημία που προκύπτει από μία μόνον πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση, αλλά από περισσότερα σφάλματα και παραλείψεις στα οποία φέρεται να υπέπεσε η διοίκηση. Κατόπιν αυτού, η διοικητική διαδικασία που προηγήθηκε της ασκήσεως της αγωγής έπρεπε υποχρεωτικά να αρχίσει με αίτηση της ενδιαφερομένης που να καλεί την ΑΔΑ να αποκαταστήσει τις ζημιές αυτές (βλ. τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 6ης Φεβρουαρίου 1992, T-29/91, Castelletti κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-77) και να συνεχιστεί, ενδεχομένως, με διοικητική ένσταση στρεφόμενη κατά της αποφάσεως που απορρίπτει την αίτηση.
- 19 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι του σημειώματος που απηύθυνε η προσφεύγουσα-ενάγουσα στην ΑΔΑ στις 11 Δεκεμβρίου 1991 δεν προηγήθηκε ούτε ακολούθησε εμπροθέσμως κανένα άλλο διάβημα ενώπιον της διοικήσεως που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 90 του ΚΥΚ.

- 20 Επομένως, και αν ακόμη γίνει δεκτό ότι το προαναφερθέν σημείωμα πρέπει, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα-ενάγουσα, να ερμηνευθεί ως διοικητική ένσταση κατά την έννοια του ΚΥΚ, είναι βέβαιο ότι η διοικητική διαδικασία δεν διεξήχθη σε δύο στάδια, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ΚΥΚ, δεδομένου ότι της ενστάσεως αυτής δεν προηγήθηκε αίτηση. Αν, όπως υποστηρίζει αντιθέτως η Επιτροπή, το σημείωμα της 11ης Δεκεμβρίου 1991 πρέπει να ερμηνευθεί ως αίτηση, είναι επίσης βέβαιο ότι δεν υποβλήθηκε διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως που απέρριψε τέτοια αίτηση. Από τις σκέψεις αυτές προκύπτει σαφώς ότι η προσφυγή-αγωγή, κατά το μέρος που περιέχει αίτημα αποζημιώσεως, δεν ασκήθηκε υπό τις προϋποθέσεις που επιβάλλει ο ΚΥΚ και ότι, συνεπώς, είναι προδήλως απαράδεκτη.

Όσον αφορά τα λοιπά αιτήματα της προσφυγής-αγωγής

- 21 Όσον αφορά τα αιτήματα με τα οποία ζητείται από το Πρωτοδικείο «να κρίνει» ότι η Επιτροπή και η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού είναι υπεύθυνες για την εν λόγω καθυστέρηση και ότι κατά συνέπεια πρέπει να χωρήσει «διόρθωση» της σταδιοδρομίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας με το να της χορηγηθεί ο βαθμός Β 4, κλιμάκιο 8, πρέπει να παρατηρηθεί ότι τέτοια αιτήματα προδήλως δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή. Πράγματι, ο τελευταίος είναι αναρμόδιος να απευθύνει τέτοιες διαταγές στα κοινοτικά όργανα (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Ιουνίου 1983, 225/82, Verzyck κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1991). Επομένως, τα αιτήματα αυτά είναι προδήλως απαράδεκτα.
- 22 Από όλες τις προηγούμενες σκέψεις και χωρίς να χρειάζεται να κριθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, προκύπτει ότι η προσφυγή-αγωγή, και αν ακόμη θεωρηθεί ότι ασκήθηκε κατά τους τύπους που προβλέπει το άρθρο 44, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 23 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου Κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή ως απαράδεκτη.**
- 2) Οι διάδικοι φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.**

Λουξεμβούργο, 28 Ιανουαρίου 1993.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Biancarelli